

شورای سیاست گذاری حوزه های علمیه خواهران

مرکز مدیریت حوزه علمیه خواهران

معاونت پژوهش

استان تهران شهر تهران مدرسه علمیه تخصصی حضرت قاسم بن الحسن (علیهما السلام)

عنوان

شاخصه های عقل گرایی در سبک زندگی

قرآنی

استاد راهنما

سرکار خانم دکتر شهیدی فر

نگارنده

فاطمه آب روشن

سال تدوین

۱۴۰۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَظْهَرَ مِنْ آثَارِ سُلْطَانِهِ وَ جَلَالَ كِبَرِيَّائِهِ مَا حَيَّرَ مَقْلَ الْعُقُولِ مِنْ عَجَائِبِ قُدْرَتِهِ وَ رَدَعَ خَطَرَاتِ هَمَاهِمِ النُّفُوسِ عَنْ عِرْفَانِ كُنْهِ صِفَتِهِ. وَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ شَهَادَةً إِيْمَانٍ وَ إِيْقَانٍ وَ إِخْلَاصٍ وَ إِذْعَانٍ وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ أَرْسَلَهُ وَ أَعْلَامُ الْهُدَى دَارِسَةُ وَ مَنَاهِجُ الدِّينِ طَامِسَةُ فَصَدَعَ بِالْحَقِّ وَ نَصَحَ لِلْخَلْقِ وَ هَدَى إِلَى الرُّشْدِ وَ أَمَرَ بِالْقَصْدِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ؛ سپاس خدائی را سزا است که از نشانه‌های سلطنت و بزرگی بزرگواری خود شگفتی‌های قدرت و توانائیش را آشکار ساخت، و کاسه چشم‌ها را حیران و مبهوت نمود، و اندیشه‌هایی که در مردم خطور می‌نماید از شناختن حقیقت صفت خویش باز داشت (خردمندان در برابر آفریده‌هایش دچار شگفتی و عقول‌شان از ادراک حقیقتش ناتوان است). و گواهی می‌دهم که خدائی بجز او نیست گواهی از روی ایمان و باور و خلوص و فرمان‌بری (دل و زبانم یکی است و تقلید و خودنمایی به آن راه ندارد). و گواهی می‌دهم که محمد بنده و فرستاده او است، فرستاد او را هنگامی که نشانه‌های رستگاری و راه‌های آشکار دین از بین رفته و ویران گردیده بود (مردم در راه ضلالت و گمراهی گام برداشته از خواهش‌های نفس پیروی می‌نمودند) پس حق را هویدا ساخت و مردم را اندرز داد، و براستی و درستی (در گفتار و کردار) راه نمود و به میانه روی (نه افراط و نه تفریط) امر فرمود، خدا بر او و آلش درود فرستد» (نهج البلاغه / خطبه ۱۹۵)

تقدیم به

اثر معنوی پژوهش حاضر، خالصانه تقدیم می‌گردد به ساحت مقدس امین وحی؛ حضرت خاتم النبیین و اهل بیت علیهم السلام که راسخان در علم و مفسران حقیقی قرآن کریم و نگاهبانان راستین حقوق انسان‌ها هستند.

تقدیر و تشکر

صمیمانه و خالصانه مراتب تقدیر و تشکر خویش را از تمام عزیزان و سروران گرامی ام که مرا در تهیه این اثر مورد لطف و عنایت خود قرار دادند، به ویژه از راهنمایی‌های بی دریغ و دلسوزانه استاد ارجمندم سرکار خانم شهیدی‌فر و مسئولین محترم حوزه به ویژه معاونت پژوهش گرامی سرکار خانم باقر پور، اعلام داشته و برای آن بزرگواران آرزوی عافیت و عاقبت به خیری و رضوان الهی دارم.

۳۲. کاویانی، محمد، سبک زندگی اسلامی و ابزار سنجش آن، قم: پژوهشکده حوزه و دانشگاه، ۱۳۹۲ش.

۳۳. مجتهد خراسانی، محمود، رهبر خرد، بی جا: عصمت، ۱۳۸۲ش.

۳۴. مشکینی اردبیلی، علی، مصطلحات الفقه، قم: دارالحديث، ۱۳۹۲ش.

۳۵. مصباح یزدی، محمد تقی، آموزش فلسفه، تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۸ش، ج ۱.

۳۶. مطهری، مرتضی، ده گفتار، تهران: صدرا، ۱۳۸۳ش.

۳۷. _____، انسان کامل، تهران: صدرا، ۱۳۸۳ش.

۳۸. معین، محمد، فرهنگ معین، تهران: زرین، ۱۳۸۶ش.

۳۹. مکارم شیرازی، ناصر، پیام امیرالمومنین (ع)، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۹ش، ج ۶، ۱.

۴۰. _____، پیام قرآن، بی جا: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۸۶ش، ج ۵.

۴۱. _____، الأمثل فی تفسیر کتاب الله المُنزل، قم: مدرسه الامام علی بن ابی طالب (ع)،

۱۳۷۹ش، ج ۳.

۴۲. مهدوی کنی، محمد سعید، دین و سبک زندگی، تهران: امام صادق (ع)، ۱۳۸۶ش.

۴۳. نصر، سید حسین، معرفت و معنویت، تهران: دفتر نشر پژوهش، ۱۳۸۱ش.

۴۴. نور بخش، مرتضی، واژگان علوم اجتماعی، تهران: بهینه، ۱۳۸۰ش.

۴۵. هاشمیان، محمد حسین، بررسی نسبت میان دو پارادایم انتظار و مدیریت استراتژیک، مجموعه

مقالات دومین کنگره سراسری عاشورا پژوهی، ۱۳۸۷ش، ج ۱.

ب. کتب عربی:

۴۶. آل کاشف الغطاء، محمد حسین، اصل الشیعه و اصولها، قم: المصطفی، ۱۳۹۴ش.

۴۷. ابن ابی الجمهور، محمد، عوالی اللثالی، بی جا: سید الشهداء، ۱۳۶۱ش، ج ۱.

۴۸. ابن ابی الحدید معتزلی، عبدالحمید، شرح نهج البلاغه، قم: مکتبه آیة المرعشی النجفی، بی تا، ج ۱۹.

۴۹. ابن أحمد حسینی شاه عبدالعظیمی، حسین، تفسیر اثنا عشری، تهران: آذر نیا، ۱۳۹۳ش، ج ۳.

٥٠. ابن أحمد فراهيدى، خليل، العين، بيروت: دار إحياء التراث العربى، ١٤١٠ق، ج ٤، ١.
٥١. ابن أشعث، سليمان، سنن أبى داود، قاهره: دارالحديث، ١٤٢٠ق، ج ٢.
٥٢. ابن إدريس حلى، محمد، مستطرفات السرائر، قم: جماعه المدرسين فى الحوزه العلميه بقم، ١٤١٠ق.
٥٣. ابن جمعه عروسى حويزى، عبد على، تفسير نورالثقلين، قم: اسماعيليان، ١٤١٥ق، ج ١.
٥٤. ابن حسن جرّ عاملى، محمد، وسائل الشيعه فى تحصيل الشريعه، بى جا: كتابچى، ١٣٨٦ش، ج ١٧.
٥٥. ابن حسن طوسى، محمد، تفسير التبيان، بيروت: دار إحياء التراث العربى، بى تا، ج ٣.
٥٦. _____، شرح الاشارات و التنبهات، بى جا: البلاغه، بى تا، ج ٣.
٥٧. _____، الأمالى، قم: دارالثقافه، ١٤١٤ق.
٥٨. ابن فضل بن حسن طبرسى، على، مشكاه الانوار، بى جا: دارالثقلين، ١٣٩٢ش.
٥٩. ابن حسين بيهقى، احمد، السنن الكبرى، بيروت: دارالكتب العلميه، ١٤٢٤ق، ج ١٠.
٦٠. ابن حمّاد جوهرى، اسماعيل، الصحاح فى اللغه، بيروت: دارالعلم، ١٤٠٨ق، ج ٥.
٦١. ابن دُرَيْد، محمد، جمهوره اللغه، بيروت: دارالعلم للملايين، ١٩٨٧م، ج ١.
٦٢. ابن شعبه حرّانى، حسن، تحف العقول، قم: آل على (ع)، ١٣٨٢ش.
٦٣. ابن عبدالله عسكرى، حسن، الفروق اللغويه، بيروت: دارالعلم و الثقافه، ١٩٩٨م.
٦٤. ابن على صدوق، محمد، عيون اخبار الرضا (ع)، قم: جمكران، ١٣٩٣ش، ج ٢.
٦٥. _____، الأمالى، تهران: كتابچى، ١٣٩٠ش.
٦٦. _____، التوحيد، قم: جماعه المدرسين فى الحوزه العلميه بقم، ١٤١٦ق.
٦٧. _____، الخصال، تهران: كتابچى، ١٣٧٧ش.
٦٨. ابن فارس، احمد، مقاييس اللغه، بيروت: دارالفكر، ١٤٠٥ق، ج ٤، ٣.
٦٩. ابن محمد، جعفر (ع)، مصباح الشريعه، بيروت: الاعلامى، ١٤٠٠ق.
٧٠. ابن محمد ديلى، حسن، أعلام الدين، بى جا: آل البيت (ع)، ١٣٦٧ش.

۷۱. ابن محمد بن خالد برقی، احمد، المحاسن، قم: دارالکتب الاسلامیه، بی تا، ج ۱.
۷۲. ابن محمد مفید، محمد، الاختصاص، تهران: علمی - فرهنگی، ۱۳۸۸ ش.
۷۳. ابن محمد قمی، ابوالقاسم، قوانین الاصول، تهران: مکتبه العلمیه الاسلامیه، ۱۳۷۸ ق، ج ۱.
۷۴. ابن منظور، محمد، لسان العرب، بیروت: دارالفکر، بی تا، ج ۱۰.
۷۵. ابن موسی، الرضا(ع)، المٌسند، قم: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۴۱۸ ق.
۷۶. ابن یعقوب کلینی، محمد، اصول الکافی، تهران: اسوه، ۱۳۷۹ ش، ج ۳.
۷۷. _____، فروع الکافی، بی جا: قدس، ۱۳۹۴ ش، ج ۷، ۸.
۷۸. بحرانی، سید هاشم، تفسیر البرهان، قم: بعثت، ۱۴۱۵ ق، ج ۱.
۷۹. بکار، عثمان، طبقه بندی علوم از نظر حکمای مسلمان، با مقدمه: سید حسین نصر و جواد قاسمی، مشهد بنیاد پژوهش‌های آستان قدس رضوی، ۱۳۸۱ ش.
۸۰. خوئی، حبیب الله، منهاج البراعه فی شرح نهج البلاغه، بی جا: انوار الهدی، ۱۳۹۲ ش، ج ۲۱، ۱۰، ۹.
۸۱. درایتی، مصطفی، نمایه نامه موضوعی صحیفه سجاده جامع، تهران: ایراندک، ۱۳۷۷ ش.
۸۲. راغب اصفهانی، حسین، المفردات فی غریب القرآن، بیروت: دارالکتب العالمی، ۱۴۰۵ ق.
۸۳. زبیدی، مرتضی، تاج العروس، بیروت: دارالفکر، ۱۴۱۴ ق، ج ۱.
۸۴. سیوطی، جلال الدین، دُرّ المنثور، قم: مکتبه آیه الله المرعشی النجفی(ره)، ۱۴۰۴ ق، ج ۲.
۸۵. _____، تفسیر جلالین، بی جا: حسینی اصل، ۱۳۹۱ ش.
۸۶. صدرالدین شیرازی، محمد، الحکمه المتعالیه، قم: مصطفوی، بی تا، ج ۱.
۸۷. طباطبایی، سید محمد کاظم و دیگران، موسوعه علی بن ابی طالب(ع)، قم: دار الحدیث، ۱۳۸۷ ش، ج ۶.
۸۸. طباطبایی، سید محمد حسین، تفسیر المیزان، بیروت: موسسه الاعلمی، بی تا، ج ۱۶، ۱۲، ۹، ۶، ۲.
۸۹. طریحی، فخرالدین، مجمع البحرین، تهران: مکتبه المرتضویه، ۱۳۷۵ ش، ج ۳.
۹۰. عبده، محمد، شرح نهج البلاغه، قاهره: الاستقامه، بی تا، ج ۳.

۹۱. فیومی، احمد، المصباح المنیر، تهران: طلعه نور، ۱۳۹۶ش، ج ۱.
۹۲. مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، تهران: اسلامیة، بی تا، ج ۷۵، ۶۷، ۶۵، ۴۴، ۱۰، ۱.
۹۳. مصطفوی، حسن، التحقیق فی کلمات القرآن الکریم، تهران: علمی - فرهنگی، ۱۳۸۶ش، ج ۸.
۹۴. مغنیه، محمد جواد، فی ظلال نهج البلاغه، بیروت: دارالعلم للملایین، ۱۳۵۸ق، ج ۴.
۹۵. نوری، حسین، مستدرک الوسائل، بیروت: آل البيت (ع)، ۱۴۰۸ق، ج ۱۲.

ج. نشریات:

۹۶. الهی، فاطمه و دیگران، «جایگاه عقل در معرفت دینی از دیدگاه امام علی (ع)»، پژوهش نامه علوی، سال ۶، ش ۲، ۱۳۹۴ش.
۹۷. بهراد، بهنام، «تحلیل رابطه خصومت و خشم با شدت انسداد عروق کرونر قلب»، پژوهشگاه روان شناختی، ش ۹، ۱۳۷۷ش.
۹۸. جوادی آملی، عبدالله، «منزلت عقل در هندسه معرفت دینی»، فصلنامه: اسراء، سال ۱، ش ۲، ۱۳۸۸ش.
۹۹. سبجانی نیا، محمد تقی، «اطاعت از خدا؛ حق یا تکلیف؟»، مجله معرفت، ش ۲، ۱۳۸۵ش.
۱۰۰. شریفی، حسین، «معرفت نفس در آثار علامه حسن زاده»، نشریه نسیم خرد، سال ۴، ش ۲، ۱۳۹۷ش.
۱۰۱. کافی، مجید، «میانه روی؛ مسیری برای تعادل سبک زندگی اسلامی»، دو فصلنامه اسلام و علوم اجتماعی، سال ۱۰، ش ۱۹، ۱۳۹۷ش.

د. نرم افزارها:

۱۰۲. پناهیان، علیرضا، سبک زندگی اسلامی، هم اندیشی فعالان سبک زندگی اسلامی، ۱۳۹۲/۱۱/۳ش.
۱۰۳. _____، نقش عبادت در سبک زندگی اسلامی، سایت بیان معنوی، ۱۳۹۲ش.
۱۰۴. جوادی آملی، عبدالله، بیانات در دیدار با مسؤولان رادیو معارف و رادیو جوان، ۱۳۸۷ش.

۱۰۵. جوادی آملی، مرتضی، عقلانیت و اعتدال؛ عناصر گم‌شده جوامع اسلامی، سایت إسرائ، ۱۳۹۵ش.

۱۰۶. خامنه‌ای، سید علی، بیانات به مناسبت عید مبعث، سایت خامنه‌ای، ۱۳۹۹/۱۲/۲۱ش.

۱۰۷. _____، بیانات در دیدار کارگزاران نظام، سایت خامنه‌ای، ۱۳۷۹/۹/۱۲ش.

۱۰۸. مصباح یزدی، محمد تقی، جایگاه تجربه در زندگی انسان، پایگاه اطلاع رسانی آیت الله مصباح یزدی (ره)، درس ۲۹.

مدیریت حوزه‌های علمیه خواران